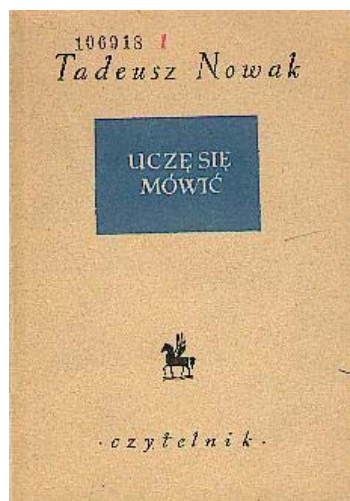

Strony internetowe Roberta Kolebuka

✉ kolebukr@poczta.onet.pl ✉

Tadeusz Nowak

Uczę się mówić

Warszawa 1953, "Czytelnik"

Okładkę zaprojektował Jerzy Jaworski
Nakład: 2 660 egz.

Dedykacja: Rodzicom

Oto kompletny spis treści tego tomiku:

- Deklaracja
- Prawo
- Pierwszy oddział
- Żołnierze Chińskiej Armii Ludowej
- Kołysanka
- Bajka
- Odpowiedź
- Spotkanie
- Uczę się mówić
- Przemiany
- W ogrodzie
- Wspomnienie z Żuław
- O człowieku w moim kraju
- Z życiorysu Jana Cichego
- Geologowi
- Rówieśnikom
- Nad wodą
- Zakochani
- O miłości
- Ballady o nocy zakochanej
- Piaskarze
- Piosenka murarska
- Górnikom

- [Przyjaźń](#)
  - [Na warcie](#)
  - [Do towarzyszy](#)
-

Deklaracja

Usta mi piaskiem zasyp
i smołą wrzącą zalej,
gdy wargi słów połączyć
nie będą chciały w pieśń.

Głos mój toporem zetnij
jak drzewo, które rodzi
cierpkie owoce bólu,
gdy w ciebie wiersz ugodzi
i barki strof ciężaru
nie będą chciały nieść.

Tragarzem jestem pieśni,
potykam się o korzeń,
lecz wiem, że wiersz mój zmieści
radość i ból wypowie,
gdy Partia mi pomoże
i rękę poda człowiek.

Nie idę sam przez życie,
nie szukam w lesie dróg -
górnikiem jestem rankiem,
bo ścianę z nim o świcie
z kamiennych zwalam nóg.

Człowiekiem jestem. Kocham
wszystko, co człowiek stworzył,
by ziemi dodać światła,
a niebu ująć blasku.

Żołnierzem będę, jeśli
stalowe czołgów maski
tratować zechcą zieleni
i żyły naszych dróg.

Żołnierzem jestem dzisiaj
i o tym niech pamięta

skryty i jawny wróg.

[Spis treści](#)

Prawo

**Prawem było ostrze miecza
I z konopi sznur skręcony,
Choć nazwano kłęb powietrza
Niebem.**

**Ci, co ludziom wiarę dali
Odbierając chleb i sól,
Uwierzyli w ostrze stali
I w dziedzictwo pól.**

**Dziś, gdy lud zabiera ziemię,
By ją światłem ziarna karmić,
Oni przeciw ludom armie
Zbroją w bomby i zbawienie.**

[Spis treści](#)

Pierwszy oddział

**Zaniosło śniegiem drogi,
Zawiało ścieżki lasów,
W kominie wystygł ogień
I zamilkł skrzyp zawiasów.**

**Wyjdź, synu, pies wytropił
Podkutych butów ślad.
Wróg skrada się do okien.
Z jesionu opadł śnieg.**

**I długo stygły palce
na chłodnych lufach broni.
- To tylko gałąź, matko,
O szyby okien dzwoni.**

W błyszczącej szronem izbie

**Szeptaly ojca wargi:
To będzie pierwszy w gminie
Oddział Ludowej Gwardii.**

**Po wsiach krążyły wieści,
Dzwoniły nocą jasną
W okute lodem szyby
I były jak legenda,
Jak dźwięk ludowej pieśni
Wykutej z bryły blasku.**

**Przez wieś schylone cienie
Pędzą i słysząc rzenie
Koni i kopyt łomot.
Granatów huk - westchnienie
Na martwe wargi wroga
Nie wróci ulgą nigdy.**

**I chociaż komunistów
Wrzucano w ziać przerębli,
Gorących serc nienawiść
Sięgała ostrzem głębiej.**

**Na drogach, w głuszy lasów,
Pod śniegiem i igliwiem
Wylękłe oczy wrogów
Mróz zaszył siwym szkliwem.**

**Po wsiach krążyły wieści,
Dzwoniły nocą jasną
W okute lodem szyby
I były jak legenda,
Jak dźwięk ludowej pieśni
Wykutej z bryły blasku.**

[Spis treści](#)

Żołnierze Chińskiej Armii Ludowej

**W głębokim piachu grzęznąc
Żołnierze radość nieśli
W sakwach naboju pełnych,
W oczach - jeziorach cichych.**

**Padając w sypkich salwach
Chrzęszczących kulomiotów,
Ojczyznę w oczach nieśli
I pańskich domów marmur
Oddany wiejskim szkołom.**

**Dzień każdy więcej pieśni
W zaschniętych ustach streszczał
I w nagłym skurczu ręki
Ciepłej od broni szorstkiej.**

*

**Przez lód zielony czołgi
Pędziły grzęznąc w śniegu
Po lufy dział otwartych
Ogniem.**

**Pola w okopów ranach
W oczach swych skośnych nieśli
I gorzkie strzepy nieba
W płomieniach miast i wsi.**

**Lecz jakże wielka radość
Jest w twarzach skośnookich,
Gdy wolność w dłoniach ważą
Ciężarem karabinu.**

**Sprężenie śmierci: granat
Jest też wolności kroplą,
Dlatego w boju trudnym
Granat się z dłonią zrasta.**

**Przez rzeki lat bolesnych,
Przez żwir i piachu gorycz
Żołnierze szli po wolność
I radość swego ludu.**

1949

[Spis treści](#)

Kołysanka

**W płytkim bruzdy korycie,
Gdzie rdzewieje ognicha,
Płacze dziecko i ziemia -
Jak kość ostra - oddycha.**

**Utul, matko, płacz syna,
Niech twą miłość wspomina.
Napój wargi gorące
Wodą w cieniu stygnącą.**

**Zaśnij, synku, zaśnij,
Tam pod miedzą muzyka
O twój płacz się potyka
I jak kot się łasi.**

**Na tej ziemi nie zaśnie,
Matko, twoje kochanie,
Póki zagon nie zgaśnie,
W ostrym kosy błyskaniu.**

[Spis treści](#)

Bajka

**Byłbym pastuchem bez nazwiska
I grzałbym ręce u ogniska
Wpatrzony w ciemny pień wieczoru
I w białe noce dworu.**

**Może bym składał wiersze ubogie
I odpustowe śpiewał śpiewki,
I czekał u drzwi wysokich progów,
Aż spadnie z ganka grosik do ręki.**

**I choćbym ciosał, słowo po słowie,
Smutną modlitwę w dziadowskiej mowie,
Dziecko by nawet uniosło ramię
I za włóczęgą rzuciło kamień.**

.....

**W wiejskiej świetlicy siedzę na krześle
I na kolanach trzymam Haneczkę,
Haneczka "strasznie" lubi czereśnie**

I tę tak bardzo smutną bajeczkę.

[Spis treści](#)

Odpowiedź

**Za domem zgrzybiałym stodoła
I grusza garbata z liszajem,
I jeszcze ten zagon, co boli
Jak stopa rozbita o kamień.**

**Cierpienie pastuchów za wodą
Tracących na łąkach kułackich,
Wśród chłodu, co wraca znienacka,
Swą młodość.**

**Nie wrócisz już, chłopcze, do bólu
Jesiennych poranków i bieli
Osiczyn, co chciały otulić
Twe ciało, a ludzie nie chcieli.**

**Dziś dzieciom, co innych obrazów
Nie znały prócz łąki i rżyska,
Podpowie najczulsze wyrazy
Młoda komunistka.**

1950

[Spis treści](#)

Spotkanie

**Do socjalizmu trudna droga,
Trzeba mieć serce lwa i ptaka,
Aby nie upaść i nie płakać
W chwili okrutnej i bolesnej.**

I

**Przed horyzontem wieś oddycha
Jak ptak zmęczony długą drogą.**

**Drzewa z jeziora piją wodę
Jak nachylone stado łosi.**

**Oto i moja wieś odbita
Grzywami strzech w burzliwej wodzie.
Czy znacie ten wiślany wicher
I pól urodę?**

**Oto i ludzie, których bito,
Kopano w usta, w serca mężne,
Oto i oni idą świtem.**

II

**W smutnych piosenkach nadwiślańskich,
W słowach krzepnących w granit
Matek i dzieci ból się słaniał
I gniewu drżał dynamit.**

**W ostępach lasów, w stromych jarach,
Na dzikich ścieżek tropach
Zetwumowców stygły ciała
I w oczach matek rozpacz
Nieutulona łkała.**

III

**Kiedy przystaję dzisiaj w polu,
Gdy szept kwitnących sadów rośnie -
Wąskich zagonów rozpacz boli
Jak szalejący terror siekier
W lesie zbudzonym wiosną.**

**Wykołysany trudem ramion,
Od dziecka szczuty i w twarz bity,
Wiem, że kułaków opór łamać
Trzeba żelazem, aby życiu
Garbatych domów, pustych stodół
Przywrócić blask i młodość.**

**Tu, gdzie pastuchów krzyk w bagnisku
Tonął i ranił stopy grudzień,
Pokorę lat i dni wyzysku
Nienawiść zdarła z ludzi.**

Do krwi wytarte pracą ręce,

**Oczy tracące barwę nieba
Nie będą czekać z lękiem
Na skąpych pól urodzaj.**

**Tu gdzie Dunajec z Wisłą dzieli
Ostatnią kroplę wody,
Pod zasiew dziecko w bieli
Skłócone pola godzi.**

.....

**Oto i moja wieś odbita
Grzywami strzech w burzliwej wodzie.
Czy znacie ten wiślany wicher
I pól urodzaj?**

1950

[Spis treści](#)

Uczę się mówić

I

**Od dziecka ból zaciskał
Kościste palce chłodu
Na mojej wątłej piersi,
Gdy bosa stopy ranił
Kolczasty obszar rżyska.**

**I wiatr ognisty ścierał
Błękitne wstęgi lasu
Z mych oczu wypłowiących
W jesiennych smutnych deszczach.**

**Historia w piachu grzęzła,
Jak koń fornalski w bagnie,
Dlatego często pięści
Płonących słów ściskałem,
Aż w płucach nagle chrzęścił
Ucięty gniewem oddech.**

**Widziałem, jak piaskarzom
Płwowały oczy w wodzie**

**Dunajca zamulonej,
Jak słońce gryzło w szczękach
Piaszczysty, nagi ugór.**

**Najtrudniej jednak było
Patrzeć na dzieci boleść,
Które w zrudziałym piasku
Szukały blasku złota.**

**O, jakże wielka gorycz
W jesiennym błocie grzęzła,
Kiedy kułackie woły
Pędziłem bosi, łamiąc
Kałuże ścięte mrozem.**

**To były lata bólu.
Boleśnie rzały łąki
Do chłopskich tęskniąc dłoni.
Wtedy wiązałem konie
Łańcuchem do topoli.
Tu, pod wystygłym drzewem,
Śnił mi się chleb gorący.**

**Wtulony w ziąb osiczyn,
Wysłuchany w grzmot potoku,
Wraz z ojcem szedłem łamać
Granice dworskich pól.**

**A później... kląłem strasznie
I z całej szczutej duszy
Życzyłem pańskim ustom
Otwartej, nagiej ziemi.**

II

**Jak ołów ciężkie słowa
Raniły moje usta,
A świt w dalekim lesie
Poezji zachwyty chował.**

**Przez czas młodzińskich marzeń
Musiałem wdychać w płuca
Pastuszych ognisk dym,
Który mi oddech skrócił.**

Od tego czasu dłonią

**W biedoty sięgam dusze,
By słów gorących płomień,
Żelazną wrzącą strugę,
Zamknąć w rytmiczne strofki
Mej broni, jakże młodej -**

III

**Uczę się dzisiaj mówić
Zdyszany kopalń głosem,
Uczę się dzisiaj śpiewać
Wysokim tonem kielni,
Uczę się dzisiaj orać
Poezji pole trudne
Stalowym chłopskim pługiem.**

**Dlatego wiersz mój sieję
Na wspólnej wszystkim roli,
Bo wiem, że latem zbiorę
Miedzianych snopów plon.**

**Dlatego słowa kuję
Hartowne w żarze huty,
Żelaznym twardym ogniem,
By zdania wiązać mocne
Jak mięśnie robotników.**

**Uczę się dzisiaj mówić
Zdyszany kopalń głosem,
Uczę się dzisiaj śpiewać
Wysokim tonem kielni,
Uczę się dzisiaj orać
Poezji pole trudne
Stalowym chłopskim pługiem.**

1949

[Spis treści](#)

Przemiany

**Nie dźwigam siebie w mroku,
We mgłę się nie rozpląwam.**

**Jesień wyrwałem z serca -
Ponurych lat tęsknotę.**

**Oto jest ziemia moja
Okryta barwą nieba,
Pod którą czarne rzeki
Ludzkiego śpiewu płyną.**

**Oto jest wioska moja
Przez tyle lat za włosy
Zielone drzew szarpana
I wiatrem wściekłym bita
W otwartą nagą twarz.**

**O to jest życie moje
W ojczyźnie wyzwolonej,
Gdzie oczy ludziom płoną,
Jak kwiaty wpięte w ogród
Słoneczny i spokojny.**

1949

[Spis treści](#)

W ogrodzie

**Tyle zostało zieleni w sadzie,
Ile się cienia pod drzewem mieści,
Tyle jest w oczach dziecka powagi,
Gdy chłonie potok barwnej powieści.**

**Wreszcie zasypia w zatoce marzeń
Dziecko, choć matka jeszcze się trudzi,
I z niepokojem w dziecięcej twarzy
Szuka namysłu dorosłych ludzi.**

**Matko, do domu zabierz kochanie -
przed burzą piorun zatrzęsł powietrzem.
Niech pod powieką syna zostanie
Stygający w barwach owoców wieczór.**

[Spis treści](#)

Wspomnienie z Żuław

Olgierdowi Jędrzejczykowi

**Znałem cię tylko z opowiadań
I z wierszy przeczulonych,
Ziemio oddana płytkim sedom,
Ludziom i falom słonym.**

**Widziałem pola twe pod wodą,
Objęte krzykiem mew i czajek,
I wypalone muszle stodół,
I ludzi, ludzi smutnych w maju.**

**W lipcu - miesiącu pół wąsatych
Pociąg się wtaczał w noc i ranek,
W Tczewie nas witał chór na stacji
Pieśnią, a lud kwiatami.**

**Sącył się nocą strumyk pieśni
Z namiotu o kolorze stali,
To śpiewał mój rówieśnik
O ziemi wydartej falom.**

**Pamiętam dni tych lotny płomień.
Trud ramion, łopat dźwięk i siekier
I radość chłopów, w których dłonie
Oddano ziemię spod zasieków.**

**I jeszcze chłopskich dzieci słowa
Oszczędne i nieśmiałe,
Kiedy wręczając chłopcom kwiaty,
Czy odwiedzimy ich, pytały.**

Przesłanie:

**Jeśli przyjdziemy do was kiedyś,
By jak przyjaciół was powitać,
To pod piękniejszym, cichym niebem -
Oddanym wspólnym łanom żyta.**

**I wtedy już nie trzeba będzie
Do domów waszych ścieżką dreptać,
Dróg asfaltowych lśniąco wstęgi
Miedze i kłęby ścieżek przetną.**

[Spis treści](#)

O człowieku w moim kraju

Dobrze nam dzisiaj mówić
o koniach, które mają
pachnące sianem nozdrza,
o ptakach, bzach i drzewach,
gdy człowiek jest tak blisko,
że słyszczyć łoskot krwi.

Dlatego wciąż podchodzę
bliżej stukotu serc
i bliżej ramion, które
żelazne sztaby czasu
jak suchą gałąź łamią.

Widzę ich wszędzie tam, gdzie radość
powstaje z ziemi śpiewem kielni,
gdzie młoty w portach starych
w nitami szyte płyty
pięściami sztormu grzmocą.

Kocham ich, kiedy idą w maju
o świcie w ciepłej ziemi głębie,
kocham ich jak swe oczy,
bo właśnie oni kraj mych marzeń
co dzień wysoką pieśnią normy
radośnie przekraczają.

To oni idą rankiem
napoić traktor tłustą ropą,
a później zboża w szorstkich snopach
spoconych twarzy radość szczerą
spokojnie śmiechem głoszą.

Oto są ludzie mego kraju,
których jak matkę kocham,
bo właśnie oni troską ramion
budują dla nas kraj marzenia.

1950

[Spis treści](#)

Z życiorysu Jana Cichego absolwenta Akademii Górniczo-Hutniczej

1

**Kiedyś tobie wróżyli
domorośli magowie
czarne wnętrze więzienia
albo gałąź bukową.**

**Podbiegała siostrzyczka
do twych kolan, płakała,
jakby głowę twą w groźnej
drzew koronie widziała.**

**Stałeś nad nią nie mogąc
płaczu dziecka utulić,
bo sam, aby nie płakać,
gryzłeś palce do bólu.**

2

**Przekwitały jabłonie
w cudzych sadach i lata
zapadały w wód topiel.
Tylko tobie wróżono
nadal gałąź sękata.**

**Nie szukałeś litości,
choć ci litość na raty
w stajniach gazdów dawano,
gdy dni ciężar do ziemi
zginał twoje kolana.**

**Wierzby z kory odarte
twojej młodości świeciły,
gdy czuwałeś przy koniach,
które łakę uparcie
w łanie owsa gubiły.**

3

Byłeś śmieszny jak dziecko

**i jak dziecko wstydlivy,
gdy żegnałeś dom kryty
strzechą niskich śliw.**

**Przed wyjazdem nad rzeką
stałeś z siostrą - i siostra
kamień w wodę rzuciła.
Z tym kamieniem wchłonęła
ból twój woda i żwir.**

Absolwent Jan Cichy mówi:

**A czy wiecie, jak boli
słowo, które w pamięci
nie chce stężeć w pień zdania?**

**Człowiek błądzi jak ślepiec,
o gąszcz słów się potyka,
zanim w jednym okrzyku
zamknie upór swej woli.**

**Noce szorstkie jak głązy
i jak głązy stygnące
uczyły mnie wyrazy
wiązać w zdania gorące.**

**Z trudnych myśli spajania
uczyłem się kochania
ludzkiej wiedzy, co rudzie
kształt nadaje żelaza.**

**Dziś się uczę miłości
rzeczy wielkich i prostych,
nienawiści się uczę,
aby słowo nienawiść
z ludzkiej mowy wymazać.**

[Spis treści](#)

Geologowi

**Urwistym brzegiem dojść musisz,
choć przepaść czyha na drodze,
do źródła, gdzie ropa się krztusi**

pod skałą - wzburzona jak ogień.

**I miejsce wzruszenia odnaleźć
pod garbem granitu, gdzie czeka
zastygłe jezioro metalu
na ręce troskliwe człowieka.**

**Twej myśli wysiłek ugodzi
w dno źródła - i źródło odpowie
strumieniem wysokim nad podziw
wzruszeniu drgających twych powiek.**

.....

**W kotlinie, gdzie ropa uderza
w szczyt nieba, a słońce w dno skały,
świt gwiazdy pogasił na wieżach
i ludziom fontanny klaskały.**

[Spis treści](#)

Rówieśnikom

**Te się drzewa ceni,
które barwy ziemi
i łagodne noce
zменяją w owoce.**

**Tylko w źródle czystym
ptak gasi pragnienie
i tęcza ognista
kolory swe zmienia.**

**Lecz gdybym Was z rzeką
zrównał albo z drzewem,
zatraciłbym twarze
Wasze i serc bicie,**

**boście byli gniewem
ludu poderwani,
bo jesteście dzisiaj
ziemi mojej życiem.**

[Spis treści](#)

Nad wodą

**Gdy się ziemia osypie
w nurt niesforny i czysty,
jak odgarniesz lok z czoła
w żółtym wody połysku?**

**A ja chciałym, by woda,
która dudni w kotlinie,
powtarzała twą młodość,
zanim z rzeką upłynie ...**

**Dokąd biegiesz? - Zaczekaj.
Pragnę w czystym strumieniu
twoje usta zobaczyć
i nasycić pragnienie.**

[Spis treści](#)

Zakochani

**Dnia zbyt krótkiego
topiel kolorów
zamyka nagle
obręcz wieczoru.**

**Nad brzegiem Wisły
w liści zamieci
trudno dziewczynie
cierpliwie czekać,**

**trudniej wyrazić
niecelnym słowem
miłość dziewczęcą,
piękno surowe.**

**Odpowie twoim
skrytym marzeniom
w pierwszym spotkaniu
długie milczenie**

**i rąk nieśmiałych
szorstka pieszczota
powie ci więcej
niż słowo - Kocham.**

.....

**Nad brzegiem Wisły
w liści zamieci
można cierpliwie
na chłopca czekać**

**i wyznać celnie
oszczędnym słowem
miłość dziewczęcą -
piękno surowe.**

[Spis treści](#)

O miłości

**Nie znajdziecie takiej miłości na ziemi,
Co słowa nierozważne jak dziecko sepleni
I lęka się dotknąć spragnionego ciała
Ręką, by ręka od pieszczot nie drżała.**

**Lecz widziałem ludzi, co toczono słowa
Przyjmowali w darze i sztuczne westchnienia,
Nie wiedząc, że w słowach jest tylko połowa
Miłości i druga połowa cierpienia.**

**Taką miłość cenię, co sen zrywa z powiek,
By dokończyć zdanie złamane w połowie,
Dla której zbyt krótkie są lata kochania
I długie jak noce - sekundy czekania.**

[Spis treści](#)

Ballada o nocy zakochanej

Janowi Błońskiemu

**Jak kot puszysty noc się łąsi
do rąk nad ciepłą miską mleka
i jabłka zrywa w drżącym sadzie,
który po tysiąc razy usta
pozdrawia szeptem słodkich wisien.**

**Do okien księżyc światłem stuka
i gwiazdy w kojcu nieba mruczą
balladę dzieciom, które uśpił
w kołyskach szept osiczyn.**

**I tylko chłopiec w trwodze wichru
nad modrą rzeką w nocy czuwa,
aby nie wygasł w hutach ogień
zdławiony stali burzą.**

**A noc się zakochała w sadach,
w pochyłych gruszach i jabłoniach,
wśród których starzy cicho radzą
i chłopcy grają na harmoniach.**

**Do wtóru chłopcom sadu flety
grały pod rytm oberka
i drżał w warkoczach dziewcząt wieczór,
gdy księżyc z gruszy zerkał.**

1950

[Spis treści](#)

Piaskarze

**Zanim się w wodzie świt załamie
i pierwszy kształt utrwali drzewa,
piaskarzy łódź pożegna tamę
wiosłem, co śpiewa.**

**Piaskarzu, zanurz czerpak głębiej
w mikowe dno leniwej rzeki,
po piach z budowy traktor pędzi
i murarz niecierpliwie czeka.**

**Wiem, że nie łatwo zginać barki
pod niebem, które żar pochłania,**

**leczyć siłę, gdy trzeba, mięśniom starczy,
choć pęka skóra ramion.**

**Tak ból, piaskarzu, piękno rodzi,
marzenie kształt przybiera miasta
i szorstki piasek z twojej łodzi
ma kolor srebra, gdy w mur wrasta.**

[Spis treści](#)

Piosenka murarska

**Kiśnie gęste wapno w dołach
wyszarpiane warstwom kredy -
będziesz służyć, stara ero,
śmiałym ludziom, dzieciom w szkołach.**

**Sypią w wapno chłopcy piasek,
sypią cement i piosenki,
a to po to, aby kipiał
tynk w cebrzykach gęstym wrzątkiem.**

**A na pierwszym piętrze domu,
gdzie świetlica zerka z okien,
kielnie w rękach chłopców dzwonią
i pod bystrym majstrów wzrokiem
ściany gładkie tynkiem płoną.**

**Jeszcze malarz tkwi wśród okien,
jeszcze ściany błyszczą świeże,
a już w sali gra harmonia
i pieśń drzwi otwiera szerzej.**

**Pieśń szeroka jest jak Wisła,
a tak rwąca jak Dunajec,
a w tej pieśni harmonista
zawarł chłopców przyszłość.**

[Spis treści](#)

Górnikom

**Jest czarny marmur w ziemi
pod ılem i piaskowcem,
lecz można go zamienić
w ruchliwy płomień koksu.**

**I jest oporna ściana
ciężarem glin spajana,
lecz ścianie węgiel wydrze
łont, iskra, łom i świder.**

**Kruszy się strop smolisty,
pionowa ściana pęka
i węgiel jak łza czysty
u stóp rębaczy klęka.**

[Spis treści](#)

Przyjaźń

**Ta wiosna pachniała
klębami spalenin,
żelazem dźwięczała
wśród drobnej zieleni,
jechali żołnierze
wśród kwiatów - pancerni,
drogami na zachód,
za Odrę, na Berlin.**

**Za nimi piękniały
miasteczka zdobyte
od wiśni rozkwitłych
i nagłych powitań,
lecz nocą wśród ruin
bandyta się czaił
i strzelał do ludzi,
co długo czekali.**

**Codziennie przychodził
Alosza z lotniska
i śpiewał wraz z nami
piosenki nam bliskie,
siostrzyczkę najmłodszą
unosił nad głowę**

**i pytał, czy widzi
dom jego w Rostowie.**

**Gdzieś w maju Alosza
odjechał z eskadrą
i długo dzwoniło
powietrze jak wiadro...
Lecz nam, cośmy stali
wśród tynku odprysków,
rytm kielni powtarzał:
Alosza jest blisko.**

**Zmieszaliśmy wiosen
kolory z zaprawą,
by słońcem świeciły
ulice Warszawy,
topiliśmy rudę
żelaza z uśmiechem
i w polach spółdzielczych
traktorów grzmi echo.**

**W piosenkach ludowych,
co rodzą się w maju,
dziewczęta przez lata
na chłopców czekają,
lecz myśmy naprzeciw
wybiegli piosenkom,
by z nimi do szczęścia
iść razem pod rękę.**

**Jest ziemia pszenicą
i niebem zamknięta
i miasto, co ślady
stóp jego pamięta,
są serca, co iskry
słów waszych łączą
i rymem serdecznym,
i nutą gorącą.**

**Bo pomyśl - wśród parku
Instytut w Rostowie,
korytarz... i nagle
całuje cię człowiek.
Alosza!... Chcesz mówić,
lecz tylko powtarzasz: Alosza...**

Tak szczęście zamykasz w wyrazie.

**Znów w serce faszysta
celuje człowieka
i spręży nienawiść
w stal chłodną bagnetów.
Patrz! - w rzekach Korei
przegląda się płomień
i trupia twarz wroga.**

**Trwa walka! - Chłód ziemi
na ciało opada,
lecz serce najeźdźcy
odnajdzie po śladach
dłoń w mroku ukryta
i każdy pagórek
wybuchem granatu
cień wroga powita.**

**O wiosno gwiazdzista,
kto ciebie pamięta
płaczącą ze szczęścia,
zrywającą pęta,
ten w słowach przyjaciół
odnajdzie swe serce
i ziemię ojczystą,
i miłość swą pierwszą.**

[Spis treści](#)

Na warcie

**Do obozu cień się skrada.
Cień? - a może wróg
gubi w gąszczu leśnym ślady
niecierpliwych nóg.**

**Zaszeleści w mroku leszczyn
przebudzony ptak.
Ptak? - a może, licho nie śpi,
szpieg się zaszył w krzak.**

Nagle w ślepiach sowy błysnie

**niebo pełne gwiazd.
Gwiazd? - a może mkną po liściach
iskry ognia w las.**

**Ściśnij, chłopcze, w rękach mocniej
wyczuloną broń,
nie wiadomo, kto w gąszcz nocny
wplótł zbyt śmiałą dłoń.**

**Patrz, namiotów kształt obnaża
nocnych świateł miedź
towarzyszy snu żelazem
trzeba pilnie strzec.**

Spis treści

Do towarzyszy

**Nie wrósł w marmur krok piechura,
choć pomniki zdobią miasta
i w otwarte rany murów
tynk wraz z cegłą wrasta.**

**Nie skamieniał po zwycięstwie
bój. Trwa nadal i wybucha.
Wróg nie cofa się po klęsce.
Grzmi żelazo!
Słuchaj!**

**I choć salwy nie tną lasu,
twarzą w piach człowiek nie pada,
po ostrożnych poznasz śladach
ręce wroga.**

**Nie szukajcie wroga w nocy,
gdy pięściami wiatr w drzwi grzmoci.
Między wami wróg zapala
frontu ogień.**

**Trzeba umieć wytrwać w boju,
kiedy nie grzmi stal w okopie,
gdy na warcie praw twych stoi
brat.**

**Bo o uśmiech twego dziecka,
gdy nachyla gałąź sadu,
towarzysze w boju padli,
w cieniu krat.**

**Nie skamieniał po zwycięstwie
bój. Trwa nadal i wybucha.
Wróg nie cofa się po klęsce.
Grzmi żelazo!
Słuchaj!**

[Spis treści](#)

Komentarze dotyczące mojej witryny można wpisywać w [Mojej księdze gości](#)
